
Łączany, st. 3 gm. Wierzbica, woj. mazowieckie, AZP 77-68/1

Informator Archeologiczny : badania 33, 114

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Ustalono zasięg cmentarzyska w kierunku północno-wschodnim i wschodnim oraz północno-zachodnim. Wyeksplorowano 28 grobów ciałałpalnych (wszystkie jamowe, bezpopielnicowe) oraz 1 prawdopodobnie dołek posłupowy. Większość jam miała brunatne lub brunatno-szare wypełnisko z niewielką ilością węgla drzewnych, 2 wystąpiły w postaci zwartego skupiska kości bez zarysu jamy, 10 miało intensywne czarne wypełnisko przesyczone węglem drzewnym. Jamy miały zarysy z reguły koliste lub owalne, przeciętne wymiary około 50-60 cm i zróżnicowaną głębokość (od 10 do 60 cm). Większość grobów jest zniszczona w stropowych partiach przez orkę. Wyposażenie przeważnie w postaci kilkunastu lub kilkudziesięciu fragmentów ceramiki z 2-4 naczyń, w tym większość ze śladami przepalenia w ogniu, niektóre zdeformowane, pojedynczych przedmiotów metalowych, szklanych (paciorki) lub ceramicznych (prześliki). Do wyróżniających się należy grób 60 zawierający 2 przepalone zapinki z brązu A 43, stopione paciorki szklane i przedmioty żelazne: okucie zamka z kluczem i okucia skrzyneczki, szydło, sprzączkę do pasa oraz kilkadziesiąt fragmentów ceramiki z conajmniej 3 naczyń.

Z zapinek wystąpiły oprócz A 43, także A 92-93, A 128, fragmenty zapinek trąbkowatych IV serii, zapinka typu Brzeście, A 38-39, zapinka kolankowata z brązu zbliżona do typów 132-136, czy fragment brązowej fibuli VI grupy Almgrena zbliżonej do typu 161. Pozwala to datować cmentarzysko w ramach faz B2 (może B2b)- C1a lub początek C1b okresu wpływów rzymskich.

W sumie na cmentarzysku zbadano 82 groby, w tym 2 groby popielnicowe. Do przebadania pozostał północno-zachodni skraj obiektu oraz część południowa, zniwelowana po zakończeniu eksploracji piasku.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Regionalnym w Kraśniku.

Wyniki badań zostaną opublikowane w: „Kultura Przeworska”, Wydawnictwa Katedry Archeologii Uniwersytetu im. Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie.

Badania będą kontynuowane.

ŁĄCZANY, st. 3 gm. Wierzbica, woj. mazowieckie, AZP 77-68/1

- cmentarzysko kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich

Stanowisko zlokalizowane w roku 1968 przez mgr O. Lipińską. Badania ratownicze rozpoczęto po wstrzymaniu prac przy wodociągu realizowanym pod nadzorem archeologicznym w roku 1998.

W dwóch wykopach o powierzchni łącznie 0,5 ara znaleziono 11 grobów ciałałpalnych popielnicowych. Wyposażenie stanowiły: pocięte miecze, umbra, groty, ostrogi i nożyczki.

We wrześniu 1999 badania kontynuowało Muzeum Regionalne w Iłży pod kierownictwem mgr. Witolda Bujakowskiego. Przebadano powierzchnię 2,5 ara lokalizując na niej 56 grobów ciałałpalnych w znacznej większości popielnicowych kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich. Cmentarzysko charakteryzuje się występowaniem niezwykle bogatego wyposażenia w grobach. W około 80% to ostrogi, groty włóczni, umbra, miecze. Na uwagę zasługuje tzw. grób książęcy z zawartością m.in. złotego wisiora i srebrnej zapinki.

Należy kontynuować prace i określić zasięg stanowiska.

Łukowisko, st. V, gm. Międzyrzec Podlaski, woj. lubelskie, AZP 59-83/13 – patrz: wczesne średniowiecze

MASŁOMĘCZ, st. 15, gm. Hrubieszów, woj. lubelskie, AZP 88-94/80

- ślad osadnictwa ze starszej epoki kamienia
- cmentarzysko birtualne grupy masłomęckiej, kultura wielbarska (okres wpływów rzymskich)